

ANTONI PEREZI J. C.

S. C. & R. M. Consilarii, & in Academia
Lovaniensi legum Antecessoris,

COMMENTARIUS

IN

QUINQUE ET VIGINTI

DIGESTORUM

LIBROS.

Paulus Josephus Antecessor de Castro

3
B
40
42

*et Collegio
et moribus
olivete*

*Colla Jura
et Antecessor
Olivete*

AMSTELÆDAMI

Apud DANIELEM ELZEVIRIUM,

1692

L E C T O R I

S A L U T E M.

Habes hic perpetuum, eumque brevem meum Commentarium in quinque & viginti Pandectarum seu Digestorum Libros: æquum te mihi & cognitorem & judicem præbe. Cur non & in reliquos, rogas? Prioribus enarratis, oborta est oculorum caligo quæ etiamnum durat: at pleraque omnia quæ hic desideras, scito, in Codice meo Justinianæo sæpius recuso non minus accurate, quam quæ nunc damus inquisita esse. Sed breviter tamen, nulla lege præterita, hæc omnia. Quod pro tuo gustu arbitror, fortasse

TITULORUM
ET

LIBRORUM PANDECTARUM.

E juris Romani origine, deque Pandectarum seu Digestorum compositione & appellatione, supervacuum est dicere, cum omnia quæ Justiniani usque tempora obtigerunt, cuilibet satis obvia pateant ex *l. 2. ff. de orig. jur. & tot. tit. C. de veteri jure enucl.*

Post Justinianum autem ob varias Barbarorum incursiones extincta tunc pene cum Romano imperio in partibus Occidentis literarum cognitione, jus civile penitus incognitum latuit per sexcentos fere annos, usque ad Lotharii Cæsaris tempora anno 1136 aut circiter. Illo itaque imperante, cum Melphis, vel ut alii, Amalphis, civitas Apuliæ expugnaretur, repertum ibi in quadam bibliotheca est Pandectarum opus, quod ut palladium ex alto elapsum, è situ & pulvere, in quo post omnem memoriam jacebat, revocatum lucique restitutum est, idque Pisanis à Lothario, & Innocentio II Papa donatum, quod utrumque adversus Normanum Rogerum juvissent, diuque Pisis asservatum est, donec per Guinum Coponium anno 1406. Pisis in potestatem redactis, in deditionis symbolum Florentini ad se transtulerunt. Quod quidem exemplar est ipsius Triboniani authographon, in Græcia scriptum, & in eam Italiæ partem delatum. Hoc ergo Justinianeum opus è tenebris erutum, Lothario Imperatori debemus, qui Irnerii ejus ætatis viri celeberrimi consilio id in Gymnasiis doceri, in foro observari, & primum Pisis prælegi jussit. Tanta autem Florentinis Pandectis semper fides habita fuit, ut quoties de vera alicujus loci lectione dubitaretur, hæc consulerentur.

Quæ vulgo circumfertur Pandectarum in tres tomos, seu volumina divisio, & sectio, Digestum vetus scilicet, Infortiatum, & Digestum novum non alia auctoritate nititur, quam imperitia cujusdam Librarii, cui librorum congeries nimia videbatur, in tria divisit volumina, nulla materiæ habita ratione, ut patet ex fine Digesti veteris, & principio Infortiati: unde apparet quam frustraneus sit, ne dicam ridiculus, eorum la-

JUBILEI VETERIS
HEBRÆORUM
ET NOVI
CHRISTIANORUM
PRIVILEGIA;

Hujus præ illo excellentia & præstantia.

435
PANEGYRICUS JUBILEUS

Clarissimo Amplissimoque Domino

ANTONIO PEREZIO,

In alma Academia Lovaniensi Juris Civilis
Antecessori, Consiliario Cæsareo,
Dictus.

DE anno Jubileo verba facturus, Magnifice D. Rector, vosque Amplissimi, Eximii, Clarissimi, Expertissimi Viri, cæterique Auditores benevoli, præclari quidem, sed gravissimi munus laboris in præsentia me video sustinere. quum enim hanc hominum cujusque ordinis atque ætatis ornatissimorum, doctissimorumque frequentiam hic circumfusam intueor, intelligo tantam esse gloriam Clarissimi ac Amplissimi Domini Antonii Perezii, hodierno die pro Doctoratu quinquagenario gratias Deo agentis, & tam diffusam doctrinæ opinionem, ut, quia neque pro dignitate sua, neque pro vestra expectatione ipsam possim æquare dicendo, vereor ne laudibus suis nonnihil angustiis orationis meæ videatur esse detractum. Quid namque novum afferre possum, aut inauditum, quod non exploratum vobis sit atque perspectum in vita, præsertim viri qui jam quinquaginta annos totos dignitatem Doctoralem summo omnium applausu sustinuit, ad quem ornanda studia consenserunt vestra? quod honestissimum vestrum de eo judicium vel in præcipua laudum parte numerandum existimo. Virtutes igitur ipsius, ob quas justissimas jubilandi causas habet, conabimur, utcumque dabitur, recensere. Juvat enim ipsum sibi ostendere, atque præterito ex vitæ tempore pulcherrime peracto ad reliquum futuræ ætatis tuendum adhortari. Juvat quoque Collegio Juris gratulari, quod talem Doctorem renunciandum putarit, & ejus felicitati, cui talis oblati est, quem renunciare posset. Sed prius, quam de meritis agam, visum est pauca de Jubileo præfari.

Ex variis Sacræ Scripturæ locis advertere licet, numerum quinquagenarium valde solennem esse, ac mystici aliquid præ se ferre. Hinc Dominus cum Moyse loquens de anno quinquagesimo, Sanctificabis,